

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

“Забезпечення військ (сил)”

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

за спеціальністю

254 Забезпечення військ (сил)

галузь знань

**ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Національного університету оборони України
протокол № 10 від 19.08.2024**

**Освітня програма вводиться в дію наказом НУОУ
від 03.09.2024 № 477**

Київ 2024

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма “Забезпечення військ (сил)” третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти з підготовки докторів філософії у галузі знань “Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону” за спеціальністю “Забезпечення військ (сил)” розроблена згідно з вимогами Закону України “Про вищу освіту” (зі змінами), постанов Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 “Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)” (зі змінами) та від 23.11.2011 № 1341 “Про затвердження Національної рамки кваліфікацій” (із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України від 12.06.2019 № 509 та від 25.06.2020 № 519) та наказу Міністерства оборони України від 15.02.2019 № 65 “Про розподіл основних напрямків наукових досліджень між науковими установами, вищими військовими навчальними закладами, військовими навчальними підрозділами закладів вищої освіти Міністерства оборони України та Збройних Сил України”.

Освітньо-наукова програма “Забезпечення військ (сил)” розроблена з урахуванням рекомендацій і визнаних наукових практик наукової освіти Європейського освітнього простору, зокрема: Зальцбурзьких принципів (Salzburg I Conclusion and Recommendation from the Bologna Seminar on “Doctoral Programs for the European Knowledge Society”, 2005 & Salzburg II Initiative Recommendations of the European University Association”, 2010).

Розроблено робочою групою у складі:

професор кафедри геопросторової підтримки та застосування космічних систем інституту логістики та підтримки військ (сил) Національного університету оборони України, лауреат Національної премії України імені Бориса Патона, доктор технічних наук, старший науковий співробітник полковник РАКУШЕВ Михайло Юрійович;

начальник навчально-наукового центру оборонного менеджменту Національного університету оборони України, доктор економічних наук, доцент полковник ТКАЧ Микола Ярославович;

начальник кафедри електромагнітної боротьби інституту інформаційно-комунікаційних технологій та кібероборони Національного університету оборони України, доктор технічних наук, професор полковник КУРТСЕІТОВ Тимур Ленурович;

начальник кафедри інженерного забезпечення інституту логістики та підтримки військ (сил) Національного університету оборони України, кандидат військових наук, доцент полковник ПІДГОРОДЕЦЬКИЙ Микола Миколайович.

З боку стейкхолдерів залучені:

заступник начальника університету з наукової роботи Національного університету оборони України, кандидат військових наук, професор, генерал-

майор ЩИПАНСЬКИЙ Павло Володимирович;

начальник кафедри історії війн і воєнного мистецтва навчально-наукового інституту воєнної історії Національного університету оборони України, доктор історичних наук, професор ФУРМАН Ігор Іванович;

ад'юнкт (штатний) науково-методичного центру організації наукової та науково-технічної діяльності Національного університету оборони України полковник МАТВІЙЧУК Юрій Васильович.

Гарант освітньо-наукової програми: професор кафедри геопросторової підтримки та застосування космічних систем інституту логістики та підтримки військ (сил) Національного університету оборони України, доктор технічних наук, старший науковий співробітник, полковник РАКУШЕВ Михайло Юрійович.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

директора Департаменту військової освіти і науки Міністерства оборони України, заслуженого працівника освіти України, доктора технічних наук, професора МІРНЕНКА Володимира Івановича;

заступника начальника штабу Командування Сил Підтримки Збройних Сил України, заслуженого винахідника України, доктора технічних наук, професора, полковника КОЦЮРУБИ Володимира Івановича;

заступника начальника Державного науково-дослідного інституту авіації, доктора технічних наук, доцента полковника КОНОНОВА Олексія Анатолійовича.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

“Забезпечення військ (сил)”

зі спеціальності 254 Забезпечення військ (сил)

1 – Загальна інформація	
Повна назва ЗВО та інституту/ факультету	Національний університет оборони України, Інститут з логістики та підтримки військ (сил), The National Defence University of Ukraine , Institute of Logistics and Support of Troops (Forces).
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії у галузі знань “Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону” за спеціальністю “Забезпечення військ (сил)”. Philosophy Doctor, Philosophy Doctor of Military Management by Branches of the Armed Forces in the Sector of Military Sciences, National Security, State Border Security in the specialty Military and defence.
Офіційна назва освітньої програми	Забезпечення військ (сил) Supply of troops (forces).
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії у галузі знань “Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону” за спеціальністю “Забезпечення військ (сил)”, одиничний, обсяг освітньої складової 46 кредитів ЄКТС. Термін навчання 4 роки.
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію НАЗЯВО від 29.07.2021 № 2021 (строк дії до 01.07.2027)
Рівень з НРК	НРК України – 3 цикл / 8 рівень, QF-EHEA – третій цикл, EQF-LLL– 8 рівень.
Передумови	Наявність другого (магістерського) рівня вищої освіти. Умови вступу визначаються “Правилами прийому до Національного університету оборони України”, затвердженими Вченою Радою університету.
Мова(и) викладання	Українська та англійська.
Термін дії освітньої програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення освітньої програми	https://nuou.org.ua/

2 – Мета освітньої програми	
<p>Забезпечити підготовку висококваліфікованих наукових та науково-педагогічних кадрів, здатних розв'язувати значущі проблеми і самостійно проводити інноваційні наукові та науково-технічні дослідження, результати яких мають теоретичне та практичне значення у сфері забезпечення військ (сил).</p>	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	<p><i>Об'єкт вивчення</i> є передові досягнення та актуальні проблеми у сфері забезпечення військ (сил).</p> <p><i>Цілі навчання:</i> набуття здатності розв'язувати значущі проблеми у сфері забезпечення військ (сил), розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики, започаткування, планування, реалізації та корегування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності, критичного аналізу, оцінювання і синтезу нових та комплексних ідей.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області</i> – основні закони, закономірності, категорії, поняття, концепції, принципи і методи, які пов'язані з теоретичними та експериментальними дослідженнями у сфері забезпечення військ (сил).</p> <p><i>Методи, методика та технології наукового пізнання:</i> теоретичні, загально-логічні, емпіричні методи наукового пізнання, аналіз, синтез, методи математичного моделювання, інформаційні системи та технології пов'язані з теоретичними та експериментальними дослідженнями у сфері забезпечення військ (сил).</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова (доктора філософії), академічна.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Наукові дослідження у сфері забезпечення військ (сил). Освітньо-наукова програма спрямована на підготовку висококваліфікованих наукових та науково-педагогічних кадрів, здатних розв'язувати актуальні проблеми і самостійно проводити інноваційні наукові та науково-технічні дослідження, результати яких мають теоретичне та практичне значення у сфері забезпечення військ (сил).</p> <p>Ключові слова: збройні сили, забезпечення військ (сил), види забезпечення військ (сил), сили підтримки, воєнна економіка, тил збройних сил, логістичне забезпечення військових формувань, історія воєнного мистецтва, морально-психологічне забезпечення.</p>

Особливості програми	Програма зорієнтована на комплексному підході до підготовки фахівців усіх видів забезпечення військ (сил) без винятку та дозволяє сформувавши індивідуальну освітню траєкторію. Наукова складова освітньо-наукової програми визначається індивідуальним планом наукової роботи здобувача.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Наукові та науково-педагогічні посади у вищих військових навчальних закладах, військових підрозділах закладів вищої освіти, наукових установах та органах військового управління.
Подальше навчання	Здобуття наукового ступеня доктора наук, підвищення кваліфікації у провідних університетах та науково-дослідних установах.
5 – Викладання та навчання	
Викладання та навчання	Проблемно-орієнтовне навчання з набуттям компетентностей які необхідні для розв'язання актуальних комплексних проблем у сфері забезпечення військ (сил). Оволодіння методологією наукової та педагогічної роботи у вищій школі. Основними видами занять є лекція, семінар, консультація, самостійна робота
Оцінювання	
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми в сфері забезпечення військ (сил), застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК3. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

	ЗК5. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	
7 – Програмні результати навчання	
Загальна та професійна підготовка	<p>РН1. Володіти загальнонауковими (філософськими) компетентностями, які спрямовані на формування системного наукового світогляду та загального культурного кругозору.</p> <p>РН2. Демонструвати системний науковий світогляд, вміння креативно мислити, розробляти рекомендації та вміння формулювати висновки використанням новітніх технологій у розв'язанні поставлених завдань.</p>

РН3. Мати навички вільно презентувати та обговорювати з представниками інших професійних груп різного рівня результати досліджень, наукові та прикладні проблеми забезпечення військ (сил), кваліфіковано відображати результати досліджень у провідних фахових наукових виданнях, опрацьовувати наукові та інформаційні джерела під час підготовки до занять, застосовувати активні методики викладання навчальних дисциплін.

РН4. Знання та розуміння іноземної мови, вміння та навички представлення власних наукових результатів в усній та письмовій формах іноземною мовою, розуміння наукових та професійних текстів іноземною мовою.

РН5. Розробляти, удосконалювати та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері забезпечення військ (сил) та дотичних міждисциплінарних напрямках.

РН6. Вміти визначати наукові та практичні проблеми і шляхи їх вирішення у воєнній сфері, глибоко розуміти загальні принципи та методи воєнних наук, національної безпеки, безпеки державного кордону, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері забезпечення військ (сил) та у викладацькій практиці.

РН7. Аналізувати та застосовувати концептуальні моделі, науковий доробок вітчизняних та зарубіжних вчених, фундаментальні теорії у сфері забезпечення військ (сил) та суміжних сферах.

РН8. Розробляти організаційні та технічні заходи пов'язані з підвищення ефективності використання сил та засобів видів забезпечення військ (сил) та системи в цілому.

РН9. Здатність використовувати методологію сучасних методів комплексного аналізу щодо визначення доцільності використання нових фізичних принципів, технічних рішень і технологічних процесів під час створення перспективних і вдосконалення існуючих систем забезпечення військ (сил).

РН10. Здатність застосовувати інформаційні технології та сучасні методи моделювання із використанням новітніх прикладних пакетів і програм для наукового обґрунтування та підтвердження власних досліджень.

РН11. Організувати і здійснювати освітній процес у

	сфері забезпечення військ (сил) та суміжних сферах, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.
Кадрове забезпечення	До реалізації програми залучається науково-педагогічні та наукові працівники, які мають науковий ступінь та/або вчене звання та професійні досягнення відповідно до вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.
Матеріально-технічне забезпечення	Відповідає технологічним вимогам щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючими ліцензійними вимогами Міністерства освіти і науки України. Для реалізації програми використовується аудиторний фонд університету (лекційні приміщення, комп'ютерні класи), бібліотека (в тому числі електронна) з читальним залом, науковий центр дистанційного навчання, центр імітаційного моделювання, спортивні майданчики, стадіон, басейн Міністерства оборони України, медична частина, їдальні та комфортабельні гуртожитки.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Здійснюється відповідно до угод та меморандумів про наукову та науково-технічну співпрацю із закладами НАН України, ВВНЗ, військовими навчальними

Міжнародна кредитна мобільність	Відповідно до угод про співпрацю із закордонними військовими ЗВО, спільних освітньо-наукових проєктів (ERASMUS+, DEEP UKRAINE Programme), залучення до міжнародних конференцій. Здійснюється відповідно до встановлених законодавством України вимог щодо збереження державної таємниці.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	За окремими договорами у межах освітньо-наукових проєктів.

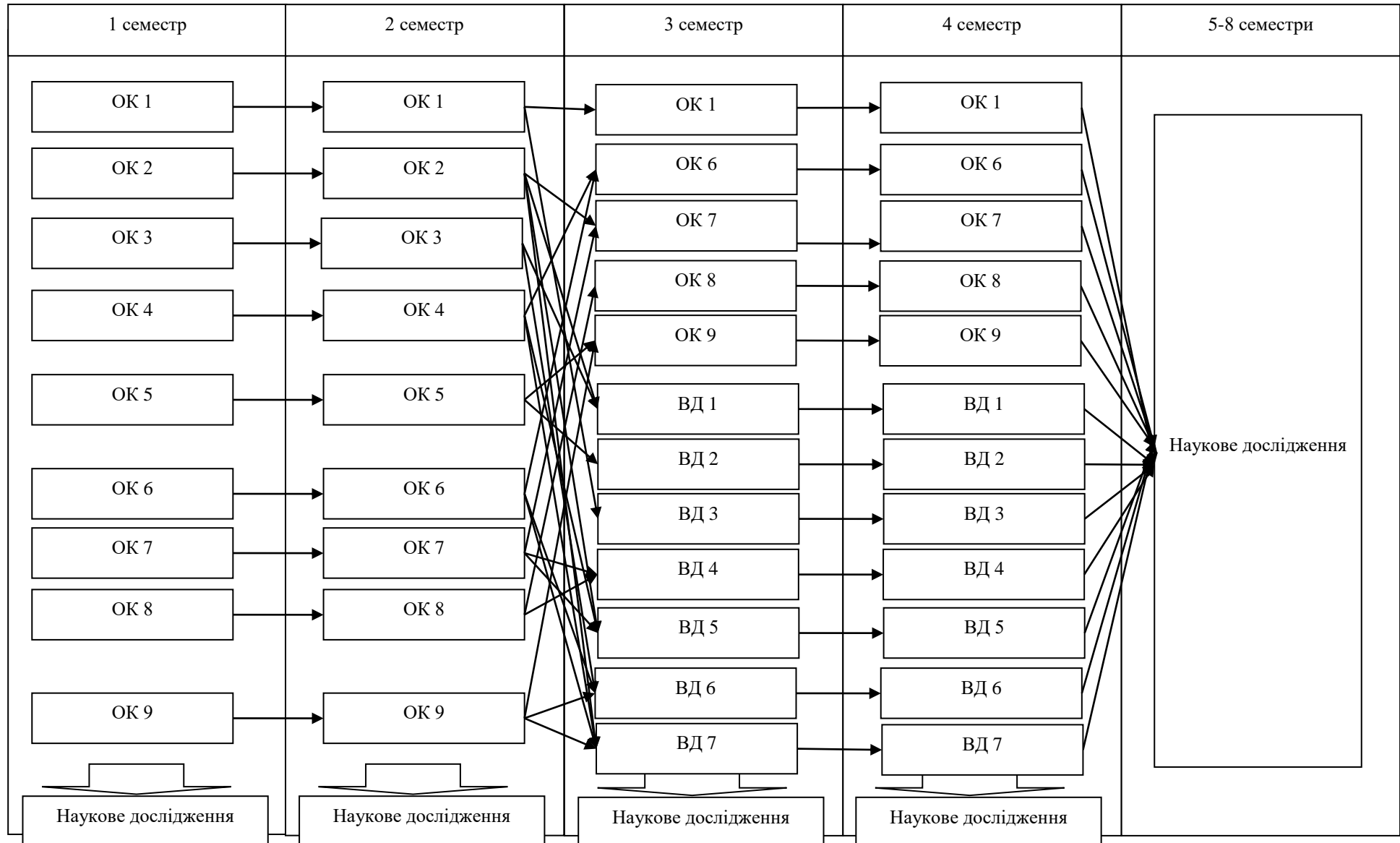
2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1 Перелік компонент освітньо-наукової програми

Код н/д	Компоненти освітньої професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проєкти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
Обов'язкові компоненти ОНП			
1. Оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями			
ОК 1	Філософія і методологія науки	3	Е
ОК 2	Теорія і методика наукових досліджень у вищій військовій школі	3	Е
ОК 3	Методика викладання у вищій школі	3	ДЗ
2. Набуття універсальних навичок дослідника			
ОК 4	Основи роботи з науковими проєктами та наукометричними базами	3	ДЗ
ОК 5	Застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності	3	Е
3. Здобуття мовних компетентностей			
ОК 6	Іноземна мова в науковій діяльності	6	Е
4. Здобуття глибинних знань із забезпечення військ (сил)			
ОК 7	Концептуальні проблеми забезпечення військ (сил)	3	Е
ОК 8	Теоретичні основи воєнно-наукових досліджень у сфері забезпечення військ (сил)	3	Е
ОК 9	Основи моделювання у сфері забезпечення військ (сил)	3	Е
5. Практика			
ОК 10	Педагогічна (науково-дослідницька) практика	4	Звіт
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		34	
5. Наукова складова			
	Наукове дослідження	194	Захист

Вибіркові компоненти ОНП			
1. Дисципліни вільного вибору ад'юнкта			
ВД 1	Сучасна педагогічна риторика	3	Е
ВД 2	Методи воєнно-прикладних досліджень та моделювання, прикладні пакети (програми)	3	ДЗ
ВД 3	Філософія війни та миру	3	ДЗ
ВД 4	Основи оцінювання ефективності процесів управління та їх оптимізація	3	ДЗ
ВД 5	Проектний менеджмент в наукових дослідженнях	3	ДЗ
2. Практика (вибіркова)			
ВД 6	Педагогічна практика	3	Звіт
ВД 7	Науково-дослідницька практика	3	Звіт
Загальний обсяг вибірових компонентів, які може вибрати здобувач		12	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ		46	
Загальний обсяг підготовки здобувачів		240	
Загальний порядок вибору навчальних дисциплін. Здобувач обирає навчальні дисципліни з переліку вибірових дисциплін із цієї ОНП та інших ОНП (НП).			

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Публічний захист наукових досягнень у формі дисертації. Обсяг дисертації повинен становити 110-155 сторінок (від 4,5 до 7 авторських аркушів).

Атестація здійснюється відкрито і публічно за умови виконання вимог законодавства України у сфері охорони державної таємниці.

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

Атестація завершується видачею документу встановленого зразка про присудження здобувачу ступеня доктора філософії.

4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ВД 1	ВД 2	ВД 3	ВД 4	ВД 5	ВД 6	ВД 7
ЗК1	+		+	+	+		+						+	+	+	+
ЗК2	+	+				+	+	+		+		+			+	+
ЗК3			+	+	+		+	+	+		+		+		+	+
ЗК4						+									+	+
ЗК5					+				+		+				+	+
СК1			+	+			+							+	+	+
СК2		+				+				+					+	+
СК3			+	+				+			+				+	+
СК4			+	+			+	+			+			+	+	+
СК5	+						+		+				+		+	+
СК6		+								+		+			+	+
СК7					+				+		+					
СК8					+		+	+					+	+		

6. ПЕРЕЛІК НАПРЯМІВ ДОСЛІДЖЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1. Дослідження проблем розвитку зв'язку, автоматизації управління та радіотехнічного забезпечення у Збройних Силах України.
2. Дослідження проблем застосування та управління діями військових частин та установ матеріально-технічного забезпечення.
3. Дослідження проблем розвитку аеродромно-технічного та інженерно-аеродромного забезпечення.
4. Дослідження проблем розвитку інженерно-авіаційного забезпечення.
5. Дослідження проблем експлуатації та ремонту озброєння та військової техніки радіотехнічних військ.
6. Дослідження проблем експлуатації та ремонту озброєння та військової техніки зенітних ракетних військ.
7. Дослідження проблем розвитку економіки та фінансового забезпечення військ (сил).
8. Дослідження проблем розвитку правового забезпечення військ (сил).
9. Дослідження проблем розвитку радіоелектронної розвідки.
10. Дослідження проблем розвитку військово-космічних систем.
11. Дослідження проблем розвитку управління інформаційною безпекою у збройних силах.
12. Дослідження проблем розвитку інженерного забезпечення бойових дій військ (сил).
13. Дослідження проблем розвитку топогеодезичного та навігаційного забезпечення військ(сил).
14. Дослідження проблем розвитку радіоелектронної боротьби.
15. Дослідження проблем розвитку радіаційного, хімічного та біологічного захисту військ (сил).
16. Дослідження проблем розвитку танко-технічного та автотехнічного забезпечення.
17. Дослідження проблем розвитку ракетно-технічного та артилерійсько-технічного забезпечення.
18. Дослідження проблем розвитку метрологічного забезпечення військ (сил).
19. Дослідження проблем розвитку тилового забезпечення військових частин (за видами та родами військ і сил).
20. Дослідження проблем розвитку логістичного забезпечення.
21. Дослідження проблем розвитку зв'язку та автоматизованих систем управління.
22. Дослідження проблем розвитку морально-психологічного забезпечення військ (сил).
23. Дослідження проблем розвитку психологічного забезпечення військ (сил).

24. Дослідження проблем розвитку інформаційно-пропагандистського забезпечення військ (сил) та ідеологічної роботи у військах.

25. Дослідження проблем розвитку кадрового менеджменту у військах (силах).

26. Дослідження проблем розвитку інформаційно-аналітичного забезпечення органів військового управління.

27. Дослідження проблем розвитку захисту інформації з обмеженим доступом у військах (силах).

28. Дослідження проблем розвитку правоохоронної діяльності у збройних силах.

29. Дослідження проблем розвитку медичного забезпечення військ (сил).

30. Дослідження проблем розвитку воєнно-історичної роботи у військах (силах).

31. Дослідження проблем оборонного менеджменту у збройних силах.